

Curs d'Expert Universitari en Cirurgia Mínimament Invasiva en Ginecologia I

I. Dades Generals

I.1 Calendari

Dates inscripció: Febrer - Març de 2018

Dates realització:

- Abril de 2018- Juliol de 2018
- Setembre de 2018 – Març 2019

I.2 Nom de l'activitat

Català: Curs d'Expert Universitari en Cirurgia Mínimament Invasiva en Ginecologia I
Castellano: Curso de Experto Universitario en Cirugía Mínimamente Invasiva en Ginecología I

I.3 Unitat promotora / Entitat gestora

Societat Catalana d'Obstetrícia i Ginecologia (Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears)

F. InterAc Salut

I.4 Tipologia de l'activitat

Curs reconegut com a Curs d'Expert Universitari amb títol propi per la UdL. L'alumne tindrà la possibilitat d'adquirir el nivell MIGS (Minimal Invasive Gynaecological Surgeon) de l'acreditació europea de l'ESGE (European Society of Gynecologic Endoscopy) en finalitzar el programa.

I.5 Àrea temàtica de l'activitat

Ginecologia i Obstetrícia

I.6 Modalitat

Semipresencial

I.7 Oferta modular

El curs s'estructura en dos mòduls.

I.8 Temps de durada

I Curs

I.9 Hores de l'activitat

Nombre total d'hores: 550

Nombre total ECTS: 22

I.10 Places

Número màxim: 20

Número mínim: 5

1.11 Direcció Acadèmica

Directors:

Dr. Pere Brescó Torras

Dr. Ramon Rovira Negre

Co-directora:

Dra. Elena Carreras Moratonas

1. Dades Acadèmiques del Programa

2.1 Objectius formatius

La cirurgia mínimament invasiva (laparoscòpia i histeroscòpia) requereix l'aprenentatge de les habilitats i característiques associades a aquestes vies d'abordatge, a més de l'aprenentatge de la tècnica quirúrgica en qüestió.

Existeix un consens dintre de la comunitat científica en que aquestes habilitats haurien d'adquirir-se abans d'actuar al quiròfan amb les pacients, pel que es fa del tot necessari establir un programa global d'aprenentatge que inclogui, habilitats tècniques, quirúrgiques i capacitat d'execució de les mateixes.

L'avaluació prevista al programa guiarà als alumnes, amb l'ajut dels tutors i d'una Comissió Avaluadora que coordinarà les accions amb l'únic objectiu de facilitar a l'alumne el seu camí per a l'adquisició de les competències quirúrgiques.

2.2 Resultats esperats

2.2.1. Competències específiques:

Les competències adquirides específiques són les teòriques i pràctiques necessàries per a realitzar una *HISTERECTOMIA LAPAROSCÒPICA*. Considerem que aquest és el punt de partida necessari per continuar evolucionant cap a altres tècniques més avançades com la cirurgia oncològica i la cirurgia de l'endometriosisi profunda.

2.2.2. Competències transversals:

Es fomentarà la relació interprofessional amb altres especialitats quirúrgiques que puguin interrelacionar-se amb la cirurgia ginecològica, com són la Cirurgia General i la Urologia.

2.2.3. Sortides professionals:

L'objectiu, en sí, és l'adquisició de competències que facilitin i millorin l'accés a la borsa de treball als professionals de la nostra especialitat, ja que la nostra confiança és que aquells que superin i completin tot el programa estiguin en disposició d'afrontar les diferents intervencions amb garantia.

3. Admissió

3.1 A qui s'adreça

Qualsevol professional que hagi finalitzat o no el període d'especialització (residents i adjunts), que estigui interessat en millorar els seus coneixements i capacitats associats a la cirurgia mínimament invasiva, així com l'adquisició de la capacitat que ho certifiqui.

3.2 Requisits per l'accés, admissió als ensenyaments i criteris de selecció dels alumnes

- Ser graduat en Medicina i Cirurgia.
- Presentar una *Curriculum Vitae* on es demostrï una mínima pràctica en cirurgia laparoscòpia.
- Es valorarà de forma especial la carta de sol·licitud de cada un dels participants on aquests hauran d'explicar quins són els motius que els empenyen a inscriure's en aquest curs.

- Es valorarà positivament l'assistència prèvia en cursos i congressos de laparoscòpia, així com la presentació de treballs en forma de comunicació orals i/o pòsters en congressos d'aquesta disciplina.

4. Pla d'Estudis

4.1 Descripció del programa formatiu :

Estructura del programa:

Mòdul 1: Adquisició de coneixements generals de la cirurgia mínimament invasiva:

Tema 1: Principis, estratègia, vies d'entrada i instrumental quirúrgic en laparoscòpia

Tema 2: Anatomia quirúrgica i ús d'energies a la laparoscòpia

Tema 3: Tècnica de la sutura a la laparoscòpia

Tema 4: Metodologia científica (Curs estadística)

Tema 5: Histeroscòpia

Hi haurà una avaluació teòrica mitjançant un examen tipus test.

Mòdul 2: Adquisició psicomotora i la seva avaluació:

- La pràctica de les habilitats psicomotores hauria de tenir les següents característiques:
 - Entrenament basat a la competència (cal arribar al nivell dels experts), enlloc de basar-lo en un número concret de repeticions.
 - Es indispensable adquirir aquestes habilitats psicomotores **abans** de poder anar al quiròfan.
 - Dividir una tasca en petits passos facilita el seu aprenentatge i avaluació. Facilita establir el diagnòstic sobre quins dels passos és on l'alumne requereix millorar, facilitant la possibilitat d'incidir en el feed-back i deliberate practice en aquells passos en concret.
- S'entrenaran cadascú dels aspectes coneguts associats a la cirurgia laparoscòpia:
 - Coordinació ma-ull.
 - Maneig de la càmera.
 - Mecanismes de subjecció (impressió tàctil de les pinces de laparoscòpia), respecte pel teixit.
 - Moviment translacional (maneig de l'instrument), temps i moviment.
 - Tall.
- Es requerirà que cada centre on hi hagi un tutor, disposi d'un pelvic trainer on l'alumne podrà adquirir les habilitats tècniques. Es dissenyaran múltiples exercicis i l'alumne tindrà un protocol on s'establirà quins i quantes vegades es realitzaran aquests exercicis.
- Es realitzarà una avaluació de les habilitats tècniques i l'alumne disposarà de fins a 3 oportunitats de presentar-se en cas de no superar els dos intents previs.
- Gràcies a un acord entre **ESGE** (European Society of Gynecologic Endoscopy) i **SCOG** (Societat Catalana d'Obstetrícia i Ginecologia), l'alumne podrà obtenir la certificació **MIGS** (Minimally Invasive Gynecologic Surgeon) del programa **GESEA** (Gynaecological Endoscopic Surgical Education and Assessment) al finalitzar el mòdul 2.
- L'obtenció de la certificació europea serà possible si l'alumne, una vegada finalitzi el mòdul 2, contesta els qüestionaris tipus test del nivell Bachelor i MIGS del programa winnersproject (www.winnersproject.com) i superi l'avaluació de l'ESGE teòrica i pràctica.

4.2 Programa

Tema 1: Principis, estratègia, vies d'entrada i instrumental quirúrgic en laparoscòpia

- Principis i avantatges de la laparoscòpia
- Ergonomia de la laparoscòpia
- Estratègia quirúrgica
- Vies d'entrada a la laparoscòpia
- Tipus de tròcars
- Instrumental quirúrgic endoscòpic i pràctica sobre el seu muntatge
- Torre de laparoscòpia i imatge. Pràctica de muntatge i usabilitat de la torre laparoscòpica i imatge.
- Separadors intestinals i endograpadores (sutura mecànica) i pràctica

Tema 2: Anatomia quirúrgica i ús d'energies a la laparoscòpia

- Anatomia de la paret abdominal anterior i genitals interns
- Vascularització de la pelvis
- Innervació de la pelvis
- Anatomia del sistema urinari
- Anatomia del sistema digestiu abdominal i pèlvic
- Anatomia i indicacions dels espais pèlvics laterals
- Anatomia i indicacions dels espais pèlvics central i promontori
- Conceptes i tipus d'energia i ús del bisturí elèctric
- Pràctica sobre teixit orgànic de l'ús de l'energia monopolar i bipolar
- Bipolars avançats i pràctica sobre teixit orgànic
- Energia d'ultrasons i combinada i pràctica sobre teixit orgànic

Tema 3: Tècnica de la sutura a la laparoscòpia

- Material quirúrgic i instrumental associat a la sutura laparoscòpica
- Tècnica i pràctica de l'orientació de l'agulla
- Tècnica i pràctica de pas de l'agulla sobre el teixit
- Tècnica i pràctica de l'anudació intra i extracorpòrea
- Pràctica de cada un dels passos de forma conjunta

Tema 4: Metodologia científica (Curs estadística)

- Introducció al curs. Per què és important la recerca clínica? Conceptes generals per al disseny d'estudis de recerca. El protocol de recerca. Els estudis observacionals descriptius.
- Com contestar preguntes pronòstiques? Els estudis observacionals analítics (1): els estudis de cohorts
- Com contestar preguntes etiològiques? Els estudis observacionals analítics (2): els estudis de casos i controls
- Com contestar preguntes terapèutiques? Els estudis experimentals
- Com contestar preguntes diagnòstiques? Els estudis sobre proves diagnòstiques
- Com integrar el coneixement disponible en la recerca clínica? Les revisions sistemàtiques
- Com convertir una pregunta clínica en una cerca bibliogràfica?
- Per què és important la lectura crítica? Lectura crítica d'un estudi de cohorts. Lectura crítica d'un estudi de casos i controls

Tema 5: Histeroscòpia

- Introducció. Instrumental. Principis bàsics de la histeroscòpia
- Evidència científica a la preparació de la pacient per a la histeroscòpia. Profilaxis Ab. Complicacions i riscos
- Histeroscòpia diagnòstica-Histeroscòpia quirúrgica. Indicacions i tècnica
- Taller pràctic: Muntatge i maneig de l'instrumental d'histeroscòpia
- Histeroscòpia a la pacient estèril
- Troballes histeroscòpiques. Patologia benigna: Pòlip, mioma submucós, malformacions uterines, sinèquies uterines
- Troballes histeroscòpiques. Patologia premaligna i maligna endometrial

4.3 Complementos formatius

Es realitzarà una avaluació teòrica i pràctica final. L'avaluació dels complementos formatius forma part de l'avaluació final de l'alumne.

4.4 Metodologia de formació

La formació està basada en programes ja instaurats a nivell internacional tant a ESGE (European Society of Gynecology Endoscopy) com a AAGL (American Association of Gynecologic Laparoscopy). La diferència fonamental seria que el nostre programa va més enllà d'un programa teòric i profunditza en un programa pràctic molt complet.

La metodologia incorpora aspectes conceptuals relacionats amb l'aprenentatge i adquisició d'habilitats quirúrgiques, com ara:

- “*Learning by doing*”
- “*Deliberate practice*”
- Valoració constructiva i objectiva del rendiment (*Providing Feed-back*)
- Avaluació de la competència clínica
- BEME (*Best Evidence Medical Education*) *systematic review*

4.5 Avaluació dels estudiants

Avaluació teòrica mitjançant exàmens per escrit. S'ha d'aprovar amb un 70%

Avaluació pràctica amb un mètode objectiu d'anàlisi de vídeos d'intervencions quirúrgiques, mitjançant el programa "Medic Videoanalysis Software".

4.6 Requeriments per obtenir l'acreditació

El programa està dividit en dos mòduls. Cal superar l'avaluació d'un mòdul per accedir al següent:

- El mòdul I queda aprovat obtenint una nota del 70% o superior de l'avaluació teòrica.
- El mòdul II queda aprovat una vegada superada l'avaluació de les habilitats tècniques.

5. Dades organitzatives

5.1 Horari

Part teòrica (segons programa): A partir abril 2018.

Part pràctica: Horaris a convenir entre l'alumne i el seu tutor.

S'estableixen 15 hores de tutoria individual del l'alumne amb el professor.

5.2 Lloc i requeriments / Recursos materials i Serveis

Las sessions teòriques es realitzaran a l'Hospital d'Igualada i/o a l'Hospital de Sant Pau de Barcelona.

El seguiment de la pràctica clínica dels alumnes es realitzarà a l'hospital de referència de cada un dels tutors.

Per a formalitzar la inscripció es valorarà de forma especial la carta de sol·licitud de cada un dels participants on aquests hauran d'explicar quins són els motius que els empenyen a inscriure's en aquest curs i a quin centre treballen, i amb quin centre o tutor tindrien interès en fer el curs.

5.3 Import

Matrícula: 3.500€ (inclou Curs d'Estadística de l'Institut Cochrane i accés a les proves del nivell Bachelor i MIGS de l'ESGE per obtenir l'acreditació MIGS del programa GESEA).

Barcelona, 21 de desembre de 2017